

Передплата

на «РУСЛАНА» внісуть:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі члени по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а це возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що день крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. і. п. Домбровського (Хоруцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Куди йдуть гроші?

І пливають гроші на фонд академічний, як ще доси на ніяку иньшу ціль. Жертва, понесена нашою героїською, ідейною молоддю, видала овоч благословенний і в наслідках неоцінений. Поминувши величезне скріплене почуття національного, достоїнства, якого найщасливішні вибори не вспіли-б осягнути, ми скріпились і матеріально. Так є, ціною самовідреченя та добровільного вигнання сеї молодіжи Русь приходить в посіданє власного фонду, якими забезпечить на довгі часи розвиток своїх научних сил. Русь жертвами живе, жертвами скріпляє ся. Нігде правди діти, в послідних часах таки намножило ся всяких добродійних, народних, просвітних та економічних цілій. Видавано стільки відозв, покликів та прозьб, що дійсно дехто міг зловити ся за кишеню і — на ніщо не дати. А иньші, що й хотіли депо дати, не знали на що іменно: чи на театр, чи на всякі бурси, фонд народний, на Паранців, погорільців, церкви і т. д. без числа. Вправді, лепти напливали, але мляво, наслідком чого нові відозви, нові поклики, нові заклинання. Поволи ми до сего привикли, а далі перестали бути чутливими.

Аж ось нові ключі, нові події зелектризували наш народний організм. Понад усі змаганя видала ся одна найвисша мета — власна сьвятиня науки. Театр супроти неї — люксус, без якого наразі мож обійти ся, иньші народні цілі сходять також на другий плян. Ми стремимо всіми силами до мети, що надасть нам справді значінє та силу культурного народа. А тимчасом основуємо новий, академічний фонд, що остане раз на все власністю цілого народа. Сей фонд здобуде нам нові ряди наукових сил, покладе спільні підвалини під сьвятиню найвисшої науки. Се талан, даний собі самим народом, для того берегти його нам треба, побільшувати вміло та пильно стежити: куди йдуть наші гроші?...

Народна жертволюбність, се дуже хороша та відрадна проява. З жертви єще ніхто не збіднів, а кождому прибуває почутє сповненого народного обовязку, причиненя ся до загальної справи. І виростає немов само собою, спільними силами гарне, вікопомне діло, якого жадна одиниця не змогла би осібняком доконати. Однак, щоби справді так стало ся, треба жертвуваним грошем дорожити, треба уважати, щоби жадна лепта не пішла на марне, треба розумно і ошадно заряджувати призбираним грошем, щоби не стало ся так, як говорять ся у пословиці: легко прийшло — легко пішло.

Не лише жертводателі нехай дають докази свого патріотизму та скріпляють в собі надію нашого відродженя своїми жертвами, але і ті, що приймають їх, що користають із зложеного гроша тисячами трудячих рук, нехай ті ряди молодіжи, що при помочи публичної жертволюбности одержують образованє, а тим самим можливість осягненя корисніших условин житя, чують ся зобовязаними до звороту вило-

жених на них грошей, щоби наші матеріальні средства на підпрорю бажаної науки молодіжи не вистарчали лише з року на рік, з місяця на місяць, але щоби становили постійний і обильний фонд.

З сим домаганєм ми звертаємо ся не лише до нашої академічної молодіжи, яка вже своїм солідарним і патріотичним виступом подала достаточну запоруку, що она зуміє відповідно оцінити і практично віддичити сю підмогу, з якою поспішила їй руска суспільність.

Ще в більшій мірі звертаємо ся з сим домаганєм до нашої гімназійної молодіжи, яка в численних бурсах одержує обильну підмогу на своє вихованє, а відтак часто-густо в пізнійшій житю зовсім забуває на сей моральний довг, затягнений в молодих літах у жертволюбного загалу.

А так но повинно бути і на дальше не може бути.

(Конець буде).

Міжнародні союзи в Європі.

А всеж таки ще не є певно, чи початок нового столітя, стане також початком нової епохи в історії європейських народів. Бо хотяй нічо важного не збуло ся, але настала якась дивна хиткість та непевність у міжнародних відносинах в Європі. Три- і дводержавний союз сї дві незрушні основи європейского мира зачинають переображувати ся. Границі затирають ся, довіре зникає, симпатії зретають ся в иньшу сторону, давна приязнь забуває ся, а нових гостей витає ся з тим більшими надіями. І вже не знати, чи з дводержавного союзу не стане тридержавний, а з тридержавного дводержавний.

Союз має лише тоді правдиве значінє, коли заключений або для оборони перед кимсь, або для спільних якихсь цілій. І так було до тепер в Європі, де тридержавний союз становив твердиню против експанзивних забагів Франції, а евентуально Росії. Однак від коли Італія стала обнимати ся з Францією, Німеччина навязувати тісні зносини з Англією, а в Австрії проявила ся тенденція зближеня ся до Росії, сей тридержавний союз стратив зовсім свій зміст.

Не можна перечити сего, що Німеччина перша дала почин до такого перетвореня понятя і вартостий. Тридержавний союз прислужив ся їй добре, бо забезпечив їй плечі перед відплатою Франції і позволив розвинути ся у морську силу перворядного значіня. Однак придбавши собі могутну флоту, Німеччина хотіла ще і кошти єї відбити на союзниках і виступила із звисним проєктом нової тарифи, який відняв тридержавному союзови всяке торговельно-політичне значінє.

Се спснукало в першій лінії Італію до зміни симпатий і поглядів. При тім позабули Італійці дуже скоро, як то їх рільніки і промисловці стогнали в тих часах, коли їм з Франції диктовано мита, позабули, що їх винниця задля мінімального мита до Австрії і Німеччини підскачили незвичайно на вартости і рзвинували ся могутно, навіть зі шкодою австрійських продуцентів, а італійські полудневі овочі і городина мали отверті ривки в Австрії і Німеччині. Так само в політичнім згляді повага тридержавного союзу заслонила Італію, після неща-

сливої виправи в Еритреї, перед заборчими плянами Франції.

Найменше користи, можна сказати, мала Австрія з тридержавного союзу, а однак служила і служить єму вірно. Однак чи сувекійна, але заразом і потрохи пасивна політика Австрії здержить двох других альянтів тридержавного союзу перед експериментами, які може подають їм надії на визначніші, хвилеві успіхи, але помиянувши вже непевність сих надій, ті експерименти можуть захитати рівновагу європейської міжнародної політики.

З бюджетової комісії державної ради.

Через цілий вчерашній день вела ся дальше дискусія над відділом бюджету міністерства просьвіти по-до людських шкіл, а поза комісією відбували ся окремі наради з ріжними групами послів. Вислідом сих нарад був неожиданий результат, бо замість університетів вплинула справа середних шкіл на перший плян. Іменно Німці зажадали, щоби словенські паралельки з Цилей перенести до Марбурга, а чешку гімназію в Опаві до якогось иньшого міста; вкінці домагають ся удержавленя приватної, німецької гімназії у Фридку. Справу університетів згодили ся послі наразі не підносити, а натомість поставлять резолюції, щоби правительство заняло ся усильно підготовленєм університетських сил всіх народностей держави.

В комісії промовляли над етатом людського шкільництва пп. Штірк, Курц, Пернерсторфер, Менгер, Робіч.

Відтак заняв слово міністер просьвіти др. Гартель задля відповіді на ріжні питання і бажаня, піднесені в часі дискусії.

Що-до ухваленя державних додатків на цілі піднесеня людського шкільництва, можливо було би пособити лиш тоді, коли би попередно змінено закон про людське шкільництво.

Міністер признає, що в Галичині є замало учительських семинарій, однак правительство робить, що може; за послідних десять літ повставали чотири нові заведеня, а з них три утраквістичні і робить кроки задля отвореня семинарій в Новім Санчі.

Також на стипендії для кандидатів учительського стану правительство вставило до бюджету 200.000 К, а з того майже третину, бо 60.000 К призначило для Галичини. На 1903. р. сей кредит стане підвишеним, а відповідно узгляднить ся також Галичину.

В справі основаня руских і румунських паралельок в учительській семинарії в Чернівцях, заявляє міністер, що тепер вже існують такі відділи в пригтовляючій класі.

Так само запевнив міністер, що в справі ліпшого поміщеня учительських семинарій, як в Сокалі, Градці і др. містах, правительство робить стараня, о скілько сему не стоять на перехіді фінансові квестиї. Що-до основаня семинарій в Заліщках, не було жадного позитивного внесеня.

Відтак перейшов міністер до людського шкільництва на Шлеску. Дальше обговорював справу управильненя дисциплінарного поступованя супротив народних учителів, яку комісія шкільна ще не покінчила, а яку остаточно держава полишить репрезентації країв до поладженя після даних відносин.

Внесене за зниженням 7-літнього, шкільного обов'язку мало своїх захитників і поборників, але теперішня хвиля не надає ся до переведення такої акції. Наконєць прирік міністер жадає ну поміч для польских наукових товариств, як і для тов. ім. Шевченка.

Після промови міністра прийнято цілий титул: «народні школи» і перервано наради до впрі.

Просимо відновити передплату, бо на кредит не будемо посилати часопись.

НОВИНКИ.

— Календар. В суботу: гр.-кат. Макария, Евфросинії; рим.-кат. Ігнатія. — В неділю: гр.-кат. Евтимія, Евсенія; рим.-кат. Марії глом.

— До Пречесного нашого Духовенства! В цілі зорганізованія торговлі артикулів, служачих до потреби сьвятотайственну і богослужєбну наших церков, с. в. вина, оливи, яко окремого відділу при «Народній Торговлі», під егідою і контролею нашої верховної церковної власті — на що узискано вже згоду Іх Високопреосьвященства Митрополита, а котрої певно і другі наші Преосьвященні і Всесьвітліші Ординарії не відмовлять — треба коначно, кілько можна, докладних дат для обчислення скількості зужаткованих що року сих артикулів у всіх церквах нашої рускої церковної провінції, бо то дасть зовсім реальну підставу інтересови під зглядом купецким і фінансовим. А що самі глибокі основи духові церковні і народні під довершенє сеї нової будови мають служити, не буде здає ся улягати ніякому сумнівови.

Прощу тому Впр. Отців о найкорше надісланє мені дат: *кілько на рік в кожній церкві спотребовує ся літрів вина, кілько оливи, а кілько кілько грамів світла? кілько кадиль? — о. Д. Тапачевич* в Закомарю п. Ожидів.

— В станиславській катедрі — як нам доносять — вставлено вже бракуючи доси образи намістні в Іконостасі, іменно образ храмовий Воскресенія Христового, і св. О. Николая. — Разом в Іконостасі є 60 образів — в гарній різбї виноградній, богато золоченій. Цілий Іконостас коштує до 30.000 К. Також уміщено в правій наві катедрі образ «Воскресенія Лазаря», набутий о. прал. Сим. Ткачуником від дяківської лотерії за 600 К.

— Значіне академічних легітимацийних карт. Оноді вечером відбуло ся в авлі львівської політехніки віче техніків в справі увязнення студентів техніки підчас послідної демонстрації. У вічу взяло участь до 700 студентів, а з професорів були присутні ректор Дзєслєвский і проф. Павлевич. Серед дискусії ректор розказав справу на підставі надісланих єму урядових актів і особистої інтервенції. Він відчитав також також лист президента суду Пинилєського, в котрім стверджено факт, що арештованого-студента Кобєра перевезено з слідчої в'язниці карного суду до шпиталю в Бригідках і там для одностайно-

сти перебрано єго в арештантський мундур; але по ствердженю тої помилки наказано віддати Кобєрови єго одіж і лишити єму все, що належить ся остаючому в слідстві. На інтерпеляцію, чи відомо ректорови, що в льожі портєра сидять поліційні агенти і відтам слідять молодіж, відповів ректор, що так справді було, але він вчєра застеріг ся против того в дирекції поліції. Також повідомив ректор зібраних, що на підставі жалоб, які вилінули до ректорату в причини поведєня поліційних органів підчас слідства вінє жалобу до намісництва. По довгій над 3 години трєваючій дискусії ухвалєно 4 резолюції в справі поведєня поліції (резольції ті, подані в однім дньєвнику, сконфісковано); а опісля в справі звісної статі Dziennik-a polsk-ogo одноголосно ухвалєно, що віче з усею рішучістю осуджує тую статю, котрої тенденцією було гидким способом зневажити демонструючу молодіж. — Щоби легітимацийним картам студентів привернути їх вартість, вибрано комісію з трєх студентів, котра в тім напрямі має спільно з професорами поробити відповідні кроки в міністерстві. — Дальше ухвалєно резолюцію в справі внесєня проф. Віхєркевича, прийнятого оноді на католицько-народових зборах в Кракові, жаліючого «над львівскими демонстраціями, викликаними тайною рукою»; віче висказало вєскодавцєви погорду і застерєгло ся против подібних рад т. зв. угодовців. — Вкінці ректор висказав признанє, що віче відбуло ся поважно, і вивзав студентів, щоби уникали місьє, пильнованих властію. — Другє віче в тій самій справі відбудє ся нині вечером в сали Тов. педагогічного при ул. Зиморовича. Скликають єго студенти львівського університєту.

— Концерт Миколи Лисєнка в Київї. Як доносять з Київа, відбув ся там дня 13. (25.) с. м. в сали Купецького Товариства концерт нашого славного музика-композитора Лисєнка при великій участі публіки. Програма концерту була сама українська, з самих творів Лисєнка. Розуміє ся, сам композитор диригував хором зложєним з понад 70 людей і оркєстрою. Перший раз на сїм концерті відєсьпівано (звісну в Галичинї з продукції «Бояна») кантату «Радуй ся ниво несполитая». Впрочім були хори мужєський і мішаний, соля сопранові, гра на фортепьяні. Публіка була так одушевєлена, що по вичєрпаню програми не хотіла розходити ся, отже відєсьпівано ще надирограмово кілько пісєнь.

— Про Гуцулів. В німецькій ілюстрованій часописі «Die Gartenlaube» появилє ся в 1-ім спитку за рік 1902 (Halbheft 2) описова розвідка про наших Гуцулів під заг. «Aus dem Lande der Huzulen». Автор (A. Amlicher) мусить дєбре знати Гуцульщину, бо свобідно а докладно й живо описує край, села, житє Гуцулів, їх звиятя, звичаї, одяг, зброю і т. п. Статю поясняє 7 ілюстрацій (малюнки Ст. Грохольського), а іменно: «Гуцулка віюча збіже на даху», «Торг в Коломиї», «Коломиїка», «Гуцул-пастух при ватрі», «Жєбраки коло церкви», «На торг до міста» і (найбільший) «Весільний похід Гуцулів» (се після фотографічного знимку фотографа Юл. Дуткевича з Коломиї). Ілюстрації, виконані дуже гарно та виразно, віддають вірно Гуцулів, їх строї і окружаючу природу.

— Українська громада в Швайцарії. У Берлі університєтська українська молодіж заснувала

літературну читальню. Спершу она звалась «українсько-польско литовською», але недавно ухвалєно назвати читальню «українською» і дати можливість належати до товариства кождо-му, хто так чи сяк бажає добра і розвою Українї і взагалі цікавить ся її духовним житєм. Громада передплачує деякі з галицьких часописів і має бібліотеку. В лютім громада лагодить ся сьвяткувати роковини Т. Г. Шевченка.

— Член красєвого віділу п. Михайло Глиджук обняв своє урядованє дня 28. сїчня. Др. Дамьян Савчак зараз по виборі нового члена красєвого віділу обняв урядованє яко судовий радник в красєвїм судї у Львові.

— Львівський міський театр за минулий рік приніс доходу 626.000 К, а субвенція красєвого сойму виносила 20.000 К на драму і 28.000 К на оперу. З тим всім перший рік адміністраційний дав дефіцит 105.000 К, який покров дир. Павлівковський в власних фондів. Справозданє міської комісії театральної вказує між причинами сєго некорисного касового висліду, передовсім слабку фреквенцію публіки, дальше великі адміністраційні кошти, справленє інвєнтаря за 60.000 К, значний кошт електричного осьвітлєня і шєстидньєвна перєрва задля ушкодженія електричних проводів. Комісія жадає: за перєрву з вини міського газового заведєня, виплаченія директорови 20.000 К відшкодованія, обильнішого субвенціонованія зі сторони красєвого сойму і завзиває загал до ревнійшого підширанія театру. З другої-ж сторони піднесла комісія знаменитий склад персоналю так драматичного, як і сьпівацького, оркєстри і хорів та старанність вишньої вистави штук. На вчєрашнім засіданю міської ради, де предложєно се справозданє комісії, виступили радні з острою критикою тепєрішної господарки в театрі. Відшкодованє для дирекції за перєрву у виставах оцінено на 6—9.000 К, признано дохід з білетів надто малим і почасті завиваним дирекцією, яка у виборі штук поводила ся власними забаганками, а не потребами і смаком публіки. Переважали штuki порнографічні і декадєнтські, а натомість був цілковитий недостаток клєсичного і патріотичного репертуару. Також уживанє численного персоналю було невідповіднє: одні грали за богато, другі цілїми місяцями не показували ся на сцені. — Дискусію не доведено до кінця, а викличє она не малі борби між безусловними приклонниками і скептиками зглядом тепєрішньої дирекції.

— Похорони артистки. Вчєра відпровадили на місце вічного супочинку моці бл. п. Анєлі Ашпєргєрової, звісної від трєх поколінь, характеристичної акторки у Львові. Покійна сьвяткувала єще в 1884. р. 50-літний ювілєй своєї сценічної праці і дожила глибокої старости 84 літ в окруженю численних внуків і правнуків. Похорони відбули ся дуже величаво при співуділі президента міста і богато давних почитатєлів талатну усєпшої, які тепєр займають визначні становиєска. Сьпівали получєні хори «Лютні» і «Еха», а вінці віз окремиї караван, тільки насипло їх від усіх польских театрів, товариств і родини.

— Іменованія і перенєсенія. Красєва шкільна рада іменовала заступниками учитєлів в гімназиях: Мих. Сєнка, І. Маєєру, Ф. Янушевського, Брон. Пйонтковського в Кракові, Артемія Хомика і Е.

Ярослав Гординський.

АРТИСТ.

Гамір, регіт. Лямпи горять ярким сьвітлом. Ясно, як в день. Круг стола засіли гості. Дєвонять тарілками, понивають вино та забавляють ся розмовою. Всі веселі, вдоволєні.

Тільки там, на розі довгого стола, там, де півсумєрк, сидить непорушно якась стать. Перед ним повний киличок, таріль чистий — видно, не пє і не їсть нічого. Понурий, похилив голову на руки.

Йому байдуже, що усі веселі, регочуть ся; йому байдуже, що банда вигравєє гучних пісєнь; йому байдуже, що на него звернула уже кілько разів свій погляд «молода». Йому байдуже...

Байдуже? Ні, йому не байдуже — розпука рвє йому серцє, давить душу...

— І по що прийшов я тут? — питає він себе, не знаю уже, котрий раз. — «По що? Хиба на те, щоб другі сьміяли ся з мене?»

І його уста ніби усьміхають ся болєсно — ні, не усьміхають ся, а викривляють ся страшно.

Гості гляділи зразу на него з зачудованєм, але потім перестали звертати увагу. Ет, кождий артист дивак! Здаєть ся, компонує якусь мєльодию, а очивидно сумну — тужну, бо пев-

но... Хиба се радість стратити таку чудову панну?...

А він тимчасом сидів усе однако і застановляв ся над тим, чого він ту прийшов... Так, він хотів показати, що не робить собі нічого з того... Він хотів виявити себе перед другими муциною, а не дїтваком. От і длятого не відмовив він її запрошеню — не відмовив, хотє знав, що тое запрошенє, се обида, кинєна йому просто в лице. Хотів показати, що погорджує нею...

Але якось годі було здобути ся на тую мужєскість. Уже при першій стрічи з молодою почув він, що його опустила вся енергія. Як машина постунав за весільним походом. Не чув, не бачив нічого. Тільки бачив її, тільки чув, як вона прошептала тихим, шовковим голосом приєсягу вірности своєму новому панови. Тямить, що нараз перестав тоді на хвилину жити. Щастє, що стояв коло лавки. Опер ся на неї і якось прийшов до себе... І знова машинально, як передтим, вернув до дому, сїв за стіл і потонув у задумі...

Нараз від сторони музики проніс ся тихий шєпіт: «Композиція пана Осипа! Композиція пана Осипа! Пет! пет! Слухайте!»

Кромі пана Осипа всі чули той шєпіт. Почула його навіть «молода панна». Збєнтєжена поглянула вимво волі на него. А він сидів все непорушно...

Всі заперли в собі віддих. Настала тишина. Роздались перші тони.

Осип задрожав нараз і підніс голову. Його

очи заблищали дивно, а лице спалєло. Потєр рукою чола. Що се таке? Чи сон? Та ні, — чув найвиразнійше: музика грає. Так, так, се ті, так йому знакомі тони — се його власна композиція. Він уложив її тоді, як вернув від неї — весь зломаний, як дізнав ся про цілу правду, як було по всім... Але як вона дістала ся між люди — певно знова товариші...

Він тямить, тямить. В тій композиції відбило ся цілє його житє — він не спав всю ніч... Так, так, се його...

Всі спомини ринули в одній хвилі до його голови. Рана зачала ятрити ся на ново. Він почув щось, якби страшний біль...

Ні! Він не може знести сєго. Замкнув очи, затиснув сильно повіки, а уха затулив руками.

Та всьо дарма. Проклятї тони музики вдирають ся аж ген, у найглибші скритки душі, розривають її, роздирають серцє, толочать груди, колотять мозок. Хвиля — і він піддав ся безсильно мєльодиї та полинув за її звуками у країну споминів...

Так, се його житє.

Ось тони якись невиразні, змішані — якійсь хаос середних. Се його дитинні літа — невиразні, помішані вражєня. Ах! тоді не міг він розізнати єще гарєд сьвіта, не міг єще схопити того промінчика сьвітла, за котрим полинув би, котрий присьвічував би йому на стєжці жития. Він не думає єще про нічо. І от тому тая мєльодиї така невиразна, але весєла, як веселі наші дитинні літа, як весєло зможе бути тіль-

Ценглевича в Бережанах, Г. Бавмфельда в Станиславові, Г. Габінського в Коломиї, Вол. Адрияновича для П. Гімна. в Перемишлі, Т. Дропійовського в Дрогобичі, В. З. Романського в Ярославі, Евг. Бегановського в Ряшові і В. Цозля в реальн. шк. в Станиславові; — перенесла заступників учителів середніх шкіл: Ст. Пайонка з Кракова до Ясла, І. Стришовського з Подгужа до Н. Санча, Г. Осуховського з Н. Санча до Бохні, І. Богосевича з Коломиї до Золочева, І. Новацького з реальн. шк. до І. Гімна. в Тернополі, М. Боярського з Дрогобича до Самбора, А. Деспіноа зі Львова до Ярослава, І. Крайника з Ш. до V. Гімна. у Львові, В. Освєцького з філії V Гімна. до гол. заведення у Львові.

Кравча шк. рада іменувала в народних школах: о. Ів. Яворського катехитом в Сокалі, І. Метерну старшим учителем і М. Гефлексівну учит. в Стрільських нових, І. Саву мол. учит. в Бібрці, Н. Лясковську ст. учит. в Романові, М. Воротилова ст. учит. в Бродівцях, І. Капедівну мол. учит. в Олесні, А. Яцкевичову мол. учит. в Водниках, І. Яцшинського мол. учит. в Радчі, І. Миськова м. учит. в Букові, Г. Добруцьку м. учит. в Гранках-Кутах, Ед. Кушніра управ. в Любчі, Г. Кнореківну управ. в Богородчанах; учителями 1-кл. шкіл: А. Камеру в Бертешові, Р. Чупринну в Сьвідзівці, Ф. Холєву в Желізівці, Ф. Бокса в Лецині, Г. Кульпівну в Юшківцях, К. Уйвару в Річолі, К. Козловського в Верховцях, А. Устиновську в Ветліні; перенесла: М. Жарського з Дахнова до Башні дол., Б. Кохалевича з Шутроминь до Шпиковець, І. Винницького з Кавска до Черкас.

— Редакцію замкнено а редактора вислано на Сибір. З Петербурга доносять, що видавництво журналу «Россія» завішено на все, а начальником редактора Амфітеатрова, звісного під псевдонімом Ольд Джентельман-а, в наслідок пашквілю на царя, вислано на 5 літ на Сибір. Ся кара стрітила «Россію» за фейлетон, написаний амфітеатровом, в яким містила ся обіда царської родини. Покараний місів в протягу 24 годин опустити Петербург. Перед тим поліція зробила трусеницю в редакції і в приватних квартирах всіх співробітників часопису. — «Россія» існувала три літа і була одним з найбільших ліберальних журналів в Росії.

— За «гурра» до арешту. В Смоленську в Росії 7 осіб, 4 старші горожане, а 3 студентів, випроважали свого приятеля на залізничній дворі і при єго від'їзді крикнули тричі «гурра». За се обжалувала їх поліція перед судом, де один одержав 14 днів арешту, другий 10 рублів кари, а прочі вийшли ціло. На відклик поліції до висшого суду покарано шістьох арештом від місяця до 14 днів, а одного увільнено. Покарані роздумують тепер над тим, коли в Росії дозволено кричати «гурра», а коли не вільно.

— Слідство проти шпигунів в Перемишлі. Під закидом шпигунства в Перемишлі увязнено недавно Залєвського, Шустера і двох Горовіців, — сина-вошка і батька-куця. Проти увязнених веде ся тепер слідство. Одна з краківських часописів доносить, що перемиську команду корпусу повідомлено, що в Петербурзі знаходять ся точні пляни найновішого форту перемиського «Оптинь», який побудовано перед двома літами за

ціну кількох мільонів корон. Слідчий судья в Перемишлі покликав до переслухання кількадесят робітників, що працювали при будові форту. В військових кругах вість про видачу плянів викликала констернацію.

— Придане архиєпископів Елисавети Марії. Цісар жертвував архиєпископів в день єї вінчання з кн. Віндшгрецом приданого 8 мільонів франків в вартісних паперах, річну пенсію в квоті 1,250.000 фр., замок з 200 гектарами землі, палату у Відні, нашійник з 32 брилянтами та інші драгоценности, разом вартости 5 міль. франків.

— Державна поліція в Чернівцях. По дводневних бурливих нарадах черновецької міської ради ухвалено завести в місті державну поліцію. Другого дня засідання опозиційні радні мало-що не ужили п'ястуків до попертя своїх висновків проти заведення державної поліції. Сему зарадив бурмістр др. Кохановський, і покликав на салю поліціантів для евентуальної оборони другої партії радних. П. Штраухер провідник опозиції за протестував проти сего рода поступованя бурмістра і вийшов зі салі разом зі своїми прихильниками. Народи відбували ся дальше спокійно і на них ухвалено завести державну поліцію.

— Пос. Вольфа вибрано знова послом до чеського сойму з сільського округу Теплиці, котрий то мандат він зложив був разом з мандатом до державної ради. На 4698 голосуючих Вольф одержав 2846 голосів; кандидат поступових Німців, Шварцбах, одержав 751 гол., соціаліст Зелігер 892 гол., а чеський кандидат 182 гол.

— Мости на краєвих дорогах. Виділ краєвий наміряє тепер розпочати систематичну акцію перебудованя деревляних мостів на краєвих і повітових дорогах на тревалі (муровані). В тій цілі виділ краєвий рішив предложити соймови внесєнє — утворити сталий позичковий фонд мостовий, призначений на неопроцентовані, сплачувані до десяти літ позички для повітів. На сей фонд виділ краєвий проектує дотацію з фонду краєвого через 40 літ по 20.000 корон річно, почавши від 1903. року і державну субвенцію в тій самій висоті також 40 літ. Кошти будови 28.000 середних тревалых мостів, в порівняно з будовою таких мостів з дорева, сугь о 25,000.000 більші. Сю надвижку мають повіти дістати в формі позичок.

— На фонд академічної молодіжи зложив в нашій Редакції Ви. І. Б. зі Львова 5 К за сїчень. Доси разом від дня 15. сїчня с. р. 24 К.

Телеграми.

Відень, 31. сїчня. Оноді відбув ся в Цилей з'їзд словінських послів до сойму і державної ради. Ухвалено безусловно обставати при удержаню словінських паралельок в Цилей і рішено, колиб Словінці перепали при голосованю, виснувати з того найскрайнійші консеквенці в парламенті.

Відень, 31. сїчня. Бюджетова комісія розпочала наради над етатом «висших шкіл». Референтом є пос. Стажинський. Є надія, що завтра поладять цілий бюджет міністерства просьвіти.

поривали душу. А там зачинають вони плести спокійнійше, поважнійше.

Так, він уже муциною, позбув ся троха тих мрій, зачав думати інакше...

Нараз мелодія притихла троха і зачала звеніти лагідно — лагідно, мов колісала до сну, мов вторувала якій другій мелодії...

І Осип пригадав собі туо щасливу хвилю — ні, не щасливу, а райську — не райську, а... йому не стає на се просто слів...

Се було як раз на весні, у якесь сьвято. Він вийшов за місто, аж ген, на туо долину над поточком. Положив ся на траві та глядів на воду.

Невеличким руслом шумів поточок. Його береги покрили ся зеленою, пишною травою та різнобарвними цвїтами, або позаростали лозами. Скрізь сьвіжий запах та тихий шелест леготу, що нестив ся з молодими цвїтками та грав ся з листками лоз.

Осип вдивив ся в дрібонькі хвилі. Вони яксь такі пустотливі-дитинні, так чогось були близькі його душі, його розположеню. От перебігав одна другу, перескакує, перевертаєт ся; а там гонить одна за другою і вже-вже має її дїгнати, а тая зрадиця вдарить собою об беріг і розприснет ся в мільярди дрібненьких крапель, що так і блиснуть різнобарвною дугою у сьвітлі лагідного сооця...

(Конець буде).

Льондон, 31. сїчня. Ходять поголоски, що Німеччина веде переговори зі Сполученими Державами що-до закупна филиппінських островів Німеччиною.

Льондон, 31. сїчня. Times доносить з Шангаю, що тамошний Таотай повідомив банкові сфери, що сего тижня має бути виплачена перша рата відшкодованя для держав. Рата виносить 1,820.000 таселів.

Льондон, 31. сїчня. Після оголошеної вчера листи страт, в битві під Абрагамскраль згинув полковник Дімулен і кільканайцять жовнірів.

Льондон, 31. сїчня. Daily Telegraph доносить з Ермелью з дня 27. с. м.: генерал Гамільтон здобув бурский табор і полонив 70 Бурів.

Петербург, 31. сїчня. Урядовий дневник доносить, що з причини випадку чуми в Батум видано розказ, щоби всі кораблі, які відходять звідтам, санітарні власти піддавали докладній ревізії у всіх пристанях Чорного моря.

Париж, 31. сїчня. До Temps доносять з Гаги, що подорож президента міністрів Книпера до Англії має на цілі приготувити терен до переговорів в бурскій сиваві. Єго наміри підпірає ще кілька правительств.

— На книжочку вкладкову Товариства взаїмн: кредиту «Дністер» ч. 1800. на фонд академічної молодіжи вплинули дня 17. сїчня 1902 дальші жертви: А. Борковський від Читальні в Маріямполі 25 К, 34 с., Комітет парохіяльний в Миклашові 14 К, Н. Н. через С. Касницю з Тов. Шевченка 2 К, Тузак збірку на імянинах у В. Нагірного 14 К, о. Л. Захаряевич, Рахіяня 31 К, о. М. Наклович Ролів, складку 12 К (від себе 5 К, від громадян 5 К, від Марії Наклович 2 К); Народна Торговля в Золочеві за 100 карт з колядою 10 К, о. І. Смеречинський Ворона, місячну вкладку за сїчень 4 К, о. К. Ясеницький Балігород, складку 30 К (від о. П. Стукача з Тисної 20 К, О. Билинського 10 К); о. А. П. Мійський Клецьківка, складку 20 К (від себе місячну вкладку за грудень 1901 10 К, з акафисту 6 К і під читальників з коляди 4 К); о. І. Филипович в Писках 4 К, о. Данилович Підгородці, складку 60 К (коляду від брацтва 24 К, від дітей 2 К, Читальні «Просьвіти» 8 К, збірку в церкві на руки сина пароха 24 К, додаток імосці 2 К); гр.-к. Уряд парохіяльний Гнилиці 10 К, В. Бучак Стрийка, складку 17 К 02 с. (коляду на руки В. Бучака і Ф. Берези від о. Василика 1 К 20 с., Пр. Тарашука 2 К 60 с., Ф. Цястона 2 К, І. Зарубинської 1 К, Ф. Лясобєя 1 К, І. Кобилянського 1 К, Й. Адамовича 20 с., В. Дідуха 40 с., Чупруна 40 с., К. Куша 40 с., Ст. Горичука 20 с., Ф. Смолюка 10 с., І. Драгака 10 с., М. Горичука 05 с., І. Бучака 1 К, В. Бучака 1 К, І. Крука 1 К, М. Бучака 1 К 10 с., Я. Горичука 50 с., С. Зарубинського 20 с., М. Крука 20 с., Д. Горучука 40 с., Ст. Берези 20 с., П. Берези 37 с., І. Бичака 20 с., і Ф. Берези 20); Читальня «Просьвіти» в Пасічній 28 К 61 с. (з того 2 К. на друкарню в Парани); Й. Мончук, Монастирок 3 К, о. Г. Вахлянин Сіява, складку гостей у о. Ром. Пасічницького в Добрій 22 К, о. Т. Березовський Дубравка рати за сїчень і лютий 2 К, о. Е. Чубатий Деревляни складку 16 К (від себе з акафисту 5 К 04 с., коляду від брацтва в Деревлянах 3 К, від брацтва в Спасі 2 К 76 с., склепу церковного 2 К, П. Задворяка 1 К 20 с., від читальників дрібними датками 2 К); о. В. Цєбровський Кути, складку 35 К (від себе 5 К, громадян 10 К, брацтва церковного 10 К, крамничі Читальні «Просьвіти» 10 К); о. М. Дроздовський Постолівка 20 К, о. Ізидор Ганкевич Устє еписк., другий раз від себе і з коляди 10 К, о. І. Токар Вишнівчик, яко коляду (спис прийде) 44 К, о. Іван Негребецький Залісє, з допискою: «Учіте ся, Брати мої», за сїчень 10 К, Уряд парохіяльний Залісє, другий даток від парохіян 18 К, Олексуньо Гіблинський Полюхів мал., коляду 1 К, о. Волод. Утриско Скварява нова, складку 10 К (коляду від парохіян 7 К, від себе за сїчень 3 К); Андрусь Покидинець Гаї за Рудою новорічну коляду від школярів 2 К 30 с., А. Пастушенко, Рашівці, складку 10 К 70 с., о. Аполлон Сімович Сятин, складку 80 К 04 с. (з акафисту 2 К 23 с., з коляди по церкві на Різду 14 К 95 с., від себе 4 К, від о. Кирила Гаморак за сїчень 5 К, від брацтва мужеского в Стецевій 18 К, від сестриць в Стецевій 18 К, від громадян Хлібичина польного 10 К, М. Кисілевського 1 К, складку на пробі Боляна в Сятині від Каршока 1 К, Козулькевича 1 К, Мияосевича 1 К, Григорцева 1 К, Шепаровича 50 с., Глиньського 50 с., Рубінгера 50 с., Горука 40 К, Керницького 36 К, Лукавецького 20 с., Н. Н. 40); Е. Гавацький, Стїнка 7-20 К, (1 К 20 с., за картки з колядою, 6 К з коляди); Анд. Чичка, Копичинці, з коляди 4 К 02 с.; разом того дня 549 К 22 с.

Дня 18. сїчня 1902 вплинули дальші жертви:

ки невинна дума, котра не уміє навіть єще думати...

А ос. там вириває якийсь тихий, лагідний тон, котрий стає чим раз голоснійший, виразнійший, аж розпливаєт ся на конець у мелодію — вона проста, звичайна — а преці так притягає до себе, так голубить тобі душу, так ворухить щось на дні серця, що здаєт ся, ти слухав би її без кінця...

Се тая пісня, що йому сльївала колісь матери. І от бачить він перед собою не стару єще жінку. Черти в неї лагідні — видно на них слїди колишньої краси — а очі, тільки в них доброты та ангельської терпеливости. Осипови пригадують ся тіє вечери, коли він сидів у стїп матери, а вона розказувала йому про ріжні дїва, про широкий сьвіт. Тільки її оповіданє було усе таке сумне, самі наріканя. Малий хлопчина не розумів сего. І чого мама нарікає так на сьвіт? Адже-ж він такий хороший...

А музика грала. Грала якось дивно, чарівно. Тая гра підносила душу десь далеко-далеко, у незнані краї. А там так тепло, так ясно, так весело...

Осип усміхнув ся. Се-ж його мрій. Гей! гей! Як то колісь літав він високо, як до него усміхала ся тая вижидана хвиля — він вірив в неї — коли то він зможе звести ся понад туо сїру буденщину, стати вище і сїяти звідтам любов, щастє своїм братам.

І музика грала весело, голосно, тони так і,

Франка; — Дещо про наші домашні болячки, Володимира Гнатюка; — Хроніка і бібліографія.

— „Учитель“, ч. 3 з дня 5. лютого 1902. Зміст: Справедливість в вихованню. — Про артиз в дитячій кімнаті. — Писемні задачі в однокласовій школі з цілорічною і південною наукою, як також в двокласовій школі. — Реформа середніх шкіл у Франції. — Наука грецької мови в гімназії. — Міжнародний з'їзд шкільний минулого року. — Звичайні збори грибовецької філії руск. Товариства педагогічного. — Конкурси, оповіщення і дрібне.

Телеграми.

Дрезно, 12. лютого. Саский король прийняв димісію міністра скарбу, а димісії інших міністрів не прийняв.

Софія, 12. лютого. На похоронах замордованого міністра Канчева два Македонці виклика-

ли демонстрацію, стріляючи з револьверів. Жандармерія арештувала кілька осіб.

Брукселя, 12. лютого. Соціалісти устроїли демонстрацію перед парламентом підчас нарад над внесенням соціалістичних поспів в справі загального права голосованя. Коли демонстрація повторилася перед королівською палатою, виступило військо і розігнало демонстрантів.

Петербург, 13. лютого. Архикнязь Франц Фердинанд на желанє царя продовжив свій побут в Петербурзі і виїхав аж вчора о 3. год. пополудни. Перед виїздом архикнязь відвідав на пращанє цареву-вдову. На двірці працювали его цар і великі князі. Аж до австрійської границі товаришуть архикнязеві російська служба почетна і військовий аташе, майор Міллер.

Льондон, 13. лютого. Бувший віцекороль Індій, лорд Діфферін, помер вчора.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах, яко гарна прикраса комнат і
Картини: Верещагіна, Шевченко в доміні і Сластьона, Шевченкова могила.
Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Кароль Гуцков.

••••• УРИЄЛЬ АКОСТА

трагедія в 5 актах, віршом переложена з німецького

Львом Лопатинським.

Високо гуманна основа твору, пластичність драматичного представлення, як і вірність перекладу та плавність в риві чинять сю книжку знаменитою лектурою, особливо для молодіжи.

Набути можна в Ставропігійській книгарні у Львові.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“).

є одиноким руским Товариством асекураційним.

Фонди „Дністра“ з днем 31. грудня 1901.

Дністер

Фонд резервовий	386.402	кор. 83	сот.	} разом 645.383 кор. 59. сот.
Резерва премій	205.227	—	—	
Резерва спеціальна	6.000	—	—	
Фонд емеритальний	47.753	—	76	

„Дністер“ обезпечує будинки як також збіже і нашу против шкідливіх. Всі три ВП. Ординарияти припоручили „Дністер“ Всч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премій в „Дністрі“ є уміркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє

„Дністер“ межі своїх членів яко звороти. В р. 1900 і 1901. вносить зворот 8%. Шкоди виплачує „Дністер“ дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив „Дністер“ 5.075 відшкодовань в сумі 2,656.787 кор.

Члени „Дністра“ можуть без перешкоди зятягати позички в Банку красвім і касах ощадности, бо каси ті приймають поліси „Дністра“ при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечати через „Дністер“ — капітали на дожитє, помертні капітали, посаги, ренти і т. д. — краківським Товаристві, а з провізії від тих обезпечень відступає „Дністер“ часть на рускі добродійні цілі

Агенції передає „Дністер“ радо селянам, господарям, особливо де нема „Дністра“. Агенти заробили 349 486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“.

На жите обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сснїшна Небувала, сензаційна програма!

від 1. до 16. лютого 1902.

При співучасті військової музики С.О. п. п.

1) Увертура (Реклямограф). 2) She, чотири елемента, найбільше сензаційне видовище на сцені. 3) The three Hugosset, королі гімнастиків на потрійнім реку. 4) Чотири сестри Mac-Goverus, англійські танці акробатичні. 5) Jean Marconi, в своїм пречуднім акті: В країні музики і світла. 6) The Comedy Four, американські мінстрелі. 7) J. nowski Trio, ексцентричний акт акробатичний. 8) Alda Ireos, французка субретка. 9) Abs-Avello, містецькі гімнастики. 10) Американський біоскоп, нова серія живих фотографій.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і свята два представлення. Шо ятниць High-Life представлення. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Господиня

для заряду дому і господарства, вдова середних літ, пошукує місця на скромних услівах.

Ближні інформації в редакції „Руслана“.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	а	Кракова, Берлина, Вршавг	Відня	6:25	до	Ставславава, Пидволичского, Потуптор	
6:20	а	Чернівців (Іцкан, Гв. аду), Гусятина		1:55	6:30	до	Пидволичск (Київа) Бродів дв. головний
6:46	а	Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. ак.		2:08	6:43	до	Лавочного (Мушкача, Пешту) Борислава
7:45	а	Янова		6:35	до	Лавочного (Мушкача, Пешту) Борислава	
7:40	а	Тернополь, Бродів на дв. Пидзамче		8:30	8:40	до	Кракова (Відня, Варшави), Берлина
8:00	а	на дв. головний		2:55	9:00	до	Сколяго, до Лавочного (1. лип. до 15. вер)
8:10	а	Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока		9:15	до	Янова	
8:15	а	Соґоля, Рави рускої		9:25	до	Пидволичск, Бродів, Гусятина дв. Пид	
1:85	8:50	а	Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина	9:42	до	Лавочного, Бродів, Гусятина дв. Пид	
11:45	а	Ряшова, Любачова, Самбора		10:20	до	Сокала, Белая, Рави рускої і Любачова	
11:55	а	Славиславова (Кересмеже, Потуптор)		10:25	до	Чернівців	
12:55	а	Янова		1:25	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
1:10	а	Сколяго, Калуша, Хирова а в Лавочного		2:15	до	Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята	
	3:14	а	Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	3:05	до	Стрия, Сколяго від 1. мая до 30. вер.	
	4:40	а	Самбора, Борислава, Стрия	3:15	до	Янова поденно від 16. мая до 30. вер.	
2:20	с	а	Пидволичск (Київа) Бродів на дв. Пид	3:26	до	Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.	
2:35	с	а	на дв. голов.	3:30	до	Ряшева, Хирова, Любачова	
5:35	а	Кракова					
5:50	а	Чернівців, Іцкан					
1:45	5:40	а	Сокала, Белая і Любачова				
6:00	6:00						
Ніч				Ніч			
7:36	а	Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)		12:45	6:10	до	Ставславава
8:50	а	Брухович від 16. мая до 15. вересня шод.		6:20	до	Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
9:41	а	Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно		6:30	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. цвіт. 1902 щоденно	
9:20	а	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6:35	до	Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова	
8:40	9:50	а	Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова	7:10	до	Тернополь, Бродів дворець головний	
2:31	9:40	а	Чернівців, Букарешту	7:32	до	Сокала і Рави рускої	
12:15	10:20	а	Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	7:25	до	Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)	
	10:20	а	Пидволичск (Київа), Бродів на дв. Пид	9:30	до	Янова від 1. мая до 15. вересня	
	10:02	а	на дв. голов.	10:30	до	Чернівців і Іцкан	
	3:12	а	Пидволичск Копичевсь на дв. Пидзамче	11:00	до	Кракова, Відня, Варшави	
	3:35	а	на дворець головний	11:10	до	Пидволичск, Бродів дв. голов. й	
				11:32	до	дв. Пид	
				4:15	до	Кракова, Відня, Берлина, Самбора	
				4:45	до	Брухович від 16. мая до 15. вер. шод	

ЗНАЧЕННЯ: Голя вічка числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского — 12 год. 36 мин. часу львівського. — В місті рідуть білети Ізди: Звичайні білети агенції часосисий Ст. 1. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети авичайні і всякі інші, звідси, ізстронані провідники, розклади Ізди і т. п. бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Краківських ч. 5. в подвір'ю, сходи II, двері ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).